

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Західноукраїнський національний університет
Полтавський державний аграрний університет
Академія праці, соціальних відносин і туризму
ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України
Європейський університет м. Варшава
Вармінсько-Мазурський університет м. Ольштин
Університет Мalmö, Королівство Швеції
Технологічний університет м. Сідней
Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Міністерство економіки України
Вища школа публічного управління
Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України

До Дня державної служби

Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції
«ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ
В УПРАВЛІННІ ТА ВРЯДУВАННІ»

20 червня 2024 року
м. Київ

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(протокол № 13 від 6 червня 2024 р.).*

Редакційна колегія:

Євсюкова О. В. – професор кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва НУБіП України, доктор наук з державного управління, доцент (відповідальний редактор);

Гриценко І. С. – директор ННІ неперервної освіти і туризму НУБіП України, доктор юридичних наук, професор;

Приліпка С. М. – в.о. завідувача кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва НУБіП України, доктор наук з державного управління, доцент (заступник відповідального редактора);

Карпюк Мирослав – доктор публічного адміністрування, професор факультету права та адміністрування Вармінсько-Мазурського університету м. Ольштин, Республіка Польща;

Олейнікова Ольга – доктор соціології Технологічного університету м. Сідней, Австралія;

Лозинська Т. М. – завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, доктор наук з державного управління, професор;

Іванова Т. М. – професор кафедри публічного управління та проєктного менеджменту ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України, доктор наук з державного управління, професор;

Васіна А. Ю. – професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету, доктор економічних наук, професор;

Обушна Н. І. – професор кафедри публічної політики ННІ публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор наук з державного управління, доцент;

Качан Я. В. – завідувач кафедри публічного управління та публічної служби Академії праці, соціальних відносин і туризму, кандидат наук з державного управління, доцент.

Від теорії до практики в управлінні та врядуванні : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 20 червня 2024 року (до Дня державної служби) / за заг. ред. О. В. Євсюкової, І. С. Гриценка, С. М. Приліпка. Київ : НУБіП, 2024. 150 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Від теорії до практики в управлінні та врядуванні» висвітлені результати наукових досліджень з актуальних проблем публічного управління та адміністрування за тематичними напрямками: «Реформування публічного управління в умовах євроінтеграційних процесів», «Публічне врядування під час воєнного стану: подолання викликів та загроз», «Механізми формування кадрового потенціалу публічної служби», «Стан, проблеми та перспективи розвитку цифрового врядування», «Сучасні підходи до забезпечення сталого розвитку територій та формування ресурсного потенціалу територіальних громад».

Для здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників, посадових осіб органів публічної влади, теоретиків і практиків у різних сферах публічного управління та адміністрування.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

ЗМІСТ

<i>Іванова Т. В.</i> Вступне слово до учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Від теорії до практики в управлінні та врядуванні»	7
--	---

СЕКЦІЯ 1. РЕФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

<i>Бойчунь С. О.</i> Публічне адміністрування у сфері громадського здоров'я в Україні у контексті євроінтеграції	9
<i>Битюцька М. О.</i> Публічне управління за умов євроінтеграційного розвитку України	10
<i>Богдан Д. В.</i> Транспортна галузь та інфраструктурна євроінтеграція України	12
<i>Буток К. А., Ченуша О. С.</i> Реформування управління в контексті євроінтеграційних процесів: стратегії підвищення конкурентоспроможності через оптимізацію HR-менеджменту	14
<i>Вакуленко Ю. В.</i> Публічне управління у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції України	15
<i>Васильєв М. А.</i> Методичні засади розрахунку інтегральних показників інституціональної гнучкості організаційної структури керуючої суб'єкт-системи державного управління в області регулювання земельних відносин в Україні	17
<i>Васіна А. Ю.</i> Аспекти інституціоналізації реформування публічного управління	19
<i>Вожедаєнко О. В.</i> Інституційні реформи у сфері публічного управління: залучення інструментів інституціональної розбудови TWINNING та TAIEХ для їх ефективного впровадження	21
<i>Жиган Я. В.</i> Євроінтеграційний розвиток підприємництва в умовах воєнного стану в Україні	24
<i>Матієнко В. Л.</i> Шляхи удосконалення механізму державного управління вищою освітою в контексті євроінтеграції	25
<i>Мищенко К. С.</i> Ключові аспекти реалізації положень трудового законодавства у сфері охорони здоров'я України	27
<i>Пеньков М. С.</i> Вплив євроінтеграційних процесів на державне управління сферою фінансової безпеки	30
<i>Пеньков М. С.</i> Державна політика щодо зовнішньоекономічної діяльності України в контексті євроінтеграції	31
<i>Семенченко Ф. Г.</i> Філософсько-освітня та національно-культурна ідентифікація українського суспільства	33
<i>Слободяник М. В.</i> Вплив міжнародних стандартів на реформування фінансових механізмів у сфері водопостачання в Україні	35
<i>Сушинський О. І.</i> Відповідальність держав в аспекті прав людини в умовах війни	36
<i>Тиліпський Д. В.</i> Проблематика ефективності банківської реформи щодо удосконалення механізмів регулювання банківської діяльності та виведення банків з ринку	39
<i>Черепанов В. В.</i> Реформування інституту звернень громадян в умовах євроінтеграційних процесів	41
<i>Шинкарук Н. В.</i> Державна політика у сфері енергетики в умовах європейського та євроатлантичного курсу	43

СЕКЦІЯ 2. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: ПОДОЛАННЯ ВИКЛИКІВ ТА ЗАГРОЗ

<i>Белендик О. О.</i> Публічне управління розвитком молодіжної політики на місцевому рівні за умов суспільних криз	45
<i>Бульба В. Г., Оробей В. В.</i> Забезпечення безпечного середовища на сільських територіях під час введення воєнного стану в Україні	47

<i>Ветров К. А.</i> Державне регулювання виробництва та обігу харчових продуктів під час воєнного стану	49
<i>Динник І. П.</i> Реалізація державної аграрної політики	50
<i>Досич А. О.</i> Питання реагування та протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом	52
<i>Зоря Є. А.</i> Міжнародна політика в умовах децентралізації під час воєнного стану: подолання викликів та загроз	54
<i>Ключевський В. Б.</i> Реалізація механізму впровадження колективних угод у сфері охорони здоров'я	55
<i>Коломійчук О. Е.</i> Демографічна криза в Україні в умовах воєнного стану	57
<i>Куценко І. В.</i> Місцеве самоврядування в умовах воєнного стану	59
<i>Пензін А. Є., Мицищай Т. Д.</i> Вплив повномасштабного вторгнення на ринок сільськогосподарської техніки України	61

СЕКЦІЯ 3. МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ

<i>Балашов І. В.</i> Модернізація публічної служби: ризики та проблематика воєнного стану	64
<i>Богданович Т. В.</i> Правовий механізм запобігання та протидії корупції у публічній службі	66
<i>Дяченко С. М.</i> Розвиток професійної культури фахівців у сфері публічного управління	68
<i>Качан Я. В.</i> Міжнародний досвід підготовки кадрів державних служб	69
<i>Лозинська Т. М.</i> Трансформація стандартів державної служби через призму людського капіталу	70
<i>Михайлова Т. М.</i> Правове регулювання дипломатичної служби України: європейський вимір	72
<i>Обушина Н. І., Петринська В. В.</i> Система управління людськими ресурсами на державній службі: сутність та склад	75
<i>Паланський Р. А.</i> Формування професійних якостей лідера для роботи в органі публічної влади	77
<i>Пономаренко О. П.</i> Медіація, як спосіб вирішення конфліктів в органах виконавчої влади	79
<i>Приліпко С. М.</i> Дуальна форма здобуття вищої освіти як інноваційний інструмент підготовки кадрів зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»	80
<i>Селіванов С. В.</i> Громадянська освіта в контексті професіоналізації публічних службовців в Україні	81
<i>Сільванюк Є. С.</i> Побудова ефективної публічної служби через етичні принципи формування кадрового потенціалу	84
<i>Сердюк О. І., Олексій І. В.</i> Ключові цінності як базовий елемент організаційної культури державної служби України	85

СЕКЦІЯ 4. СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОГО ВРЯДУВАННЯ

<i>Вербицька Г. Л.</i> Цифровізація публічного управління як інструмент забезпечення інноваційної безпеки держави	88
<i>Гамоля О. С.</i> Штучний інтелект в системі публічного управління України	89
<i>Динник І. П., Колодкіна І. А.</i> Електронне врядування як інструмент забезпечення прозорості та відкритості органів публічної влади	91
<i>Євсюкова О. В., Гриценко І. С.</i> Особливості кіберзагроз в цифровому просторі України	93
<i>Зінько Р. А.</i> Проблеми розвитку сучасного документообігу в органах виконавчої влади в Україні	95
<i>Кузьменкова К. С.</i> Стратегії боротьби з дезінформацією: європейський досвід	97
<i>Karpiuk M.</i> Zarządzanie ryzykiem w sferze cyberbezpieczeństwa (Risk management in the area of cybersecurity)	99

обґрунтовані рішення та діяти відповідально;

- відкритість та прозорість діяльності – публічні органи повинні забезпечувати відкритий доступ до інформації про їхню діяльність, рішення та витрати, сприяючи підвищенні довіри громадськості та забезпечуючи відповідальність перед суспільством;

- інклюзивність – кадрове забезпечення публічної служби повинно враховувати різноманітність суспільства та забезпечувати рівний доступ до можливостей для всіх груп населення;

- постійне навчання та розвиток – публічні службовці мають бути вмотивовані до постійного навчання, підвищення кваліфікації та особистого розвитку, щоб відповідати вимогам сучасності та постійно покращувати свою роботу.

Забезпечення додержання цих етичних принципів у кадровому забезпеченні публічної служби допоможе:

- по-перше сформувати якісний кадровий потенціал для ефективної публічної служби, адже кадрове забезпечення є важливим фактором у забезпеченні успішної та ефективної діяльності публічної служби, яка спрямована на задоволення потреб суспільства та забезпечення його розвитку;

- по-друге, зберегти довіру громадськості, забезпечуючи ефективність та відповідальність у діяльності державних органів;

- по-третє, сприятиме формуванню здатності державних органів адаптуватися до змін в суспільстві та викликів сучасності, забезпечуючи високий рівень компетентності, етичності та інклюзивності серед своїх працівників.

Список використаних джерел

1. Обушна Н.І., Селіванов С.В. Механізми розвитку кадрового потенціалу державної служби: теоретичний аспект. *Державне управління та місцеве самоврядування*. № 2 (45). 2020. С. 204-212.

2. Самсонова В.В. Місце і роль професійної етики у трансформації системи цінностей державного службовця. *Наукові перспективи*. № 2 (8). 2021. С. 255-268.

Сердюк Ольга Іванівна

кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри публічного управління та адміністрування
Полтавського державного аграрного університету

Олексій Іван Васильович

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування
Полтавського державного аграрного університету

КЛЮЧОВІ ЦІННОСТІ ЯК БАЗОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Одним з вагомих чинників подальших змін у державному секторі України є трансформація організаційної культури, як фундаменту всіх органів державної влади, що здійснює стабілізаційний вплив в сфері управління їх персоналом. Здатність розвиватися організаційній культурі забезпечують організаційні цінності, які несуть сенс найбільш важливого в спільній діяльності та суттєво сприяють реалізації організаційних цілей шляхом використання раціонального, мотиваційного та емоційного факторів [1, с. 85].

Закон України «Про державну службу» (ст. 4) чітко визначає принципи державної служби, які можна розуміти і як цінності, яких мають дотримуватися державні службовці: верховенство права, законність, професіоналізм, патріотизм, доброчесність, ефективність, рівний доступ до державної служби, політична неупередженість, прозорість, стабільність [2]

Саме вони лягли в основу переліку ключових цінностей під час дослідження організаційної культури державної служби України (2019, 2020, 2021, 2023 роки) [3-4].

Дослідження стратегій управління персоналом (HR-стратегій) низки органів виконавчої влади [5] переконує в тому, що формування сучасної організаційної культури займає чільне місце в низці спільних завдань поряд з розвитком інституційної спроможності, створенням ефективної високопрофесійної команди, модернізацією системи розвитку персоналу, HR-брендингом. Оприлюднені HR-стратегії окреслюють і цінності органів виконавчої влади в напрямку HR. Ключові цінності персоналу апарату Національного агентства України з питань державної служби (НАДС) вперше декларовано в Стратегії управління персоналом апарату НАДС на 2020-2020 роки [6], це – відповідальність, ефективність, компетентність, знання і бажання вчитися, командна робота. Згідно Стратегії управління персоналом апарату НАДС на 2023-2024 роки [7] ключові цінності залишаються незмінними; можна спостерігати лише часткове оновлення термінів, що передають їх контент: відповідальність, командна робота, компетентність, професійний розвиток, професійність. В той же час, згідно з аналітичними звітами щодо дослідження організаційної культури державної служби України [3-4] в переліку цінностей з'являються нові пріоритети, яких дотримуються державні службовці. Це спонукає до актуалізації/розширення декларованих ключових цінностей. В 2023 році в порівнянні з 2019 роком (за деяких коливань в 2020-2022 роках) частка державних службовців, для яких ключовою цінністю є відповідальність зменшилася з 79,5 % до 49,0 %, чесність/добročесність – з 69,1 % до 44,7 %, командна робота/співпраця – з 43,3 % до 25,3 %, самовдосконалення /саморозвиток – з 15,3 % до 10,9 % [3-6]. В той же час, зросло визнання служіння державі/суспільним інтересам (з 29,0 % до 54,5 %), професіоналізму (з 55,9 % до 62,2 %), поваги до гідності, прав та свобод людини (з 29,0 % до 36,7 %). Верховенства закону як цінності дотримуються 34,1 % респондентів.

Отже, важливим напрямом розвитку організаційної культури державної служби України має стати професійне формування/виділення цінностей органів влади, їх актуалізація згідно фактичної пріоритетності, а також перетворення їх на мейнстрім шляхом декларації в організаційних регламентуючих документах (HR-стратегіях, Положеннях про організаційну культуру тощо) та з допомогою інших засобів під час HR-брендингу.

Список використаних джерел

1. Куций О. А. Організаційні цінності: теоретичний аналіз поняття та практичних аспектів застосування. *Вісник Національного університету оборони України*. 2022. № 4 (68). С. 80-87. URL: <http://visnyk.nuou.org.ua/article/view/258847/258999> (дата звернення: 07.06.2024).
2. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 р. № 3633-IX (із змінами і доп.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 07.06.2024).
3. Дослідження організаційної культури державної служби України : аналіт. доп. К., 2020. 65 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/sr/305.pdf> (дата звернення: 07.06.2024).
4. Аналітичний звіт щодо дослідження організаційної культури «Публічна служба в Україні: ваша точка зору». К., 2023. 94 с. URL: <https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/DIYALNIST/UPRAVLINJA%20PERSONALOM/Analitika%20ta%20doslidgenja/analitichniizvitorganizatsiinakultura2023.pdf> (дата звернення: 07.06.2024).
5. Сердюк О. І., Мирна О. В., Корнійчук А. С., Олексій І. В. Стратегічні пріоритети управління персоналом у системі адміністративно-державного менеджменту органів виконавчої влади. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування / Херсонський державний аграрно-економічний університет*. Одеса. Видавничий дім «Гельветика». 2023. Вип. 3. 84 с. С. 49-59. URL: <https://journals.ksauniv.ks.ua/index.php/public/article/view/389/358> (дата звернення: 07.06.2024).
6. Стратегія управління персоналом апарату Національного агентства України з питань державної служби. 2020-2022. URL: <https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/strategiya->

upravlinnya-personalom-nads-2020-2022-1.pdf (дата звернення: 07.06.2024).

7. Стратегія управління персоналом апарату Національного агентства України з питань державної служби на 2023-2024. URL: https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/kareera_NACS/HR%20%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf (дата звернення: 07.06.2024).